

Архитектура и светлина. Съвременни тенденции

Монография

Автор д-р арх. Гергана Стефанова

Монографията „Архитектура и светлина. Съвременни тенденции“ е основана на системни дългогодишни проучвания. Актуалността на това изследване е продиктувана както от важната роля на светлината при възприемане на архитектурната среда, така и от липсата на достатъчно научни проучвания в специализираната българска и чужда литература по отношение на този проблем.

Монографията се състои от увод и 6 глави подредени в стройна структура.

В първата глава **„Светлина, здраве и архитектура“** са разгледани основни теоретични аспекти на светлината, разпределени в 5 подточки: „циркаден ритъм“, „възприемане на светлината“, „естествена и изкуствена светлина“, „лечение със светлина“ и „какво е светлина“. Подчертана е ролята на светлината при конституиране на форма и пространство. Анализирани са основната и роля в ежедневието на човека, в архитектурата, както и възможността светлината да се използва с терапевтична цел.

Във втората глава на монографията **„Архитектурни композиционни средства с естествена светлина“** е направен подробен преглед на ролята на естествената светлина като основно средство за формиране и възприемане на архитектурния обект. Основни средства са: „светлина и сянка“, „атомизация на светлината“, „светлинни кладенци“ и „цвят и светлина“. Приведени са примери за съвременни прийоми при използване на светлината в архитектурата. Анализирани са и съвременното развитие на технологиите в тази сфера.

В третата глава на монографията **„Архитектурни композиционни средства с изкуствена светлина“** авторът разглежда практическите възможности за приложение на изкуствената светлина като важно композиционно средство. Основни точки са: „светещи стени“ (с приложение на собствена и отразена светлина), „подобряване на пропорциите на пространството със светлина“, „промяна на нощния пейзаж в града“, „дизайнерски осветителни тела“. Тук е отделено специално внимание на новите възможности за използване на изкуствената светлина – плод на изключителното развитие на технологиите,

създаващи един нов архитектурен свят. Проучена е и ролята на светлината в нощния градски пейзаж.

В четвъртата глава **„Естествено и изкуствено осветление в различните архитектурни пространства“** основните точки са: „светлина в детски градини, ясли и училища“, „светлина в болниците“, „светлина за офисни сгради“, „светлина в производствени сгради“, „светлина в музеи, изложби и спектакли“, „светлина в храмови сгради“, „светлина в жилищните сгради“, „осветление в търговски обекти“, „осветление на сгради архитектурно-исторически паметници“, „светлина в хотели и ресторанти“, „светлина в паркове и градини“ и „светлина в градовете“. Изследвани са закономерностите в приложението на светлината в зависимост от типологията на различните архитектурни обекти, така че тази част от монографията има и практико-приложен характер.

Глава пета **„Светлина, екология и бъдеще“** има обобщаващ характер. Главата е иновативна със своята трактовка на светлината от гледна точка на устойчивото развитие и предотвратяването на светлинното замърсяване на градовете ни, породено от настъпващата комерсиализация. Завършва със съвети към архитекти и дизайнери.

В края на монографията в шеста глава са поместени речник на използваните термини и списък на нормативни документи, което е допълнително улеснение за практическото приложение на труда.

В библиографията към монографията са посочени значителен брой източници от български и чуждестранни автори. Монографията е богато илюстрирана, като значителен брой от илюстрациите са авторски.